

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion**

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2020, în cauza penală privind-l pe

**SCOARȚA Ștefan XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.**

Termenul de examinare a cauzei:

***Prima instanță:* 16.01.2017 – 14.06.2019;**

***Instanța de apel:* 20.08.2019 – 09.06.2020;**

***Instanța de recurs:* 14.10.2020 – 02.12.2020.**

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, din 14 iunie 2019, Scoarța Ștefan a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. a), i) Cod penal și i-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 15 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință a fost recunoscut vinovat și Băluțel Ion, care a decedat la 14 aprilie 2020.

A fost încasat din contul lui Băluțel Ion și Scoarța Ștefan în beneficiul succesorului victimei Roșea Tatiana suma de 20.000 lei cu titlu de prejudiciu material.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpaților în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor în mărime de 11.707 lei s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, în seara zilei de 26 spre 27 octombrie 2016, Băluțel Ion, fiind în înțelegere prealabilă cu Scoarța Ștefan, având scopul lipșirii de viață a altei persoane, aflându-se în casa lui Dima Victor din XXXXX, după ce au consumat băuturi alcoolice, fără motiv i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului și anume în părțile vitale - regiunea capului, cutiei toracice și abdomenului cauzându-i

traumă închisă a toracelui, fracturi costale bilaterale, toate cu hemoragii roș-închis în țesăturile moi adiacente, ruptura pleurei parietale, viscerale, parenchimului pulmonar și focare de contuzie a pulmonilor, hemotorax bilateral; Traumă închisă a abdomenului, ruptura splinei, hemoperitoneu, contuzia spline, cu hemoragii difuze roș-închis în țesăturile moi adiacente; Plagă, echimoze și excoriații pe cap, torace, abdomen, membrul superior și inferior în rezultatul cărora Dima Victor a decedat, iar leziunile corporale aplicate fiind în legătură cauzală directă cu decesul și care au survenit în rezultatul șocului hemoragic și traumatic, cauzat de traumatismul asociat al toracelui, abdomenului, membrului superior și inferior, depistate la necropsie și adevărate de rezultatele histopatologice de laborator rezultând din Raportul de expertiză medico-legală nr. 194/D din 09.12.2016.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către martorul Dima Victor, avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului Scoarța Ștefan și avocatului Caracuian Victoria în numele inculpatului Băluțel Ion care au solicitat casarea sentinței.

3.1 În apel martorul Dima Victor a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Scoarța Ștefan și Băluțel Ion să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) i) Cod penal și să le fie stabilite ambilor pedeapsă maximă cu închisoare prevăzută la acest articol. Emiterea unei încheieri prin care să fie recunoscut martorul în calitate de parte civilă pe cauza dată. Încasarea din contul inculpaților în mod solidar prejudiciul moral în legătură cu omorul tatălui său Dima Victor în sumă de 500.000 lei.

În susținerea apelului, martorul a invocat că, fiind înrolat în rândurile Armatei Naționale, în cadrul urmăririi penale, deși a solicitat, nu am fost recunoscut conform prevederilor art. 61 Cod de procedură penală în calitate de parte civilă, respectiv i-a fost îngrădit dreptul de a solicita încasarea prejudiciului moral din contul inculpaților ca consecință a omorului tatălui său.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpaților consideră că instanța de fond, la emiterea sentinței de condamnare, nu a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal, consideră necesară aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe o perioadă mai îndelungată și anume câte 20 ani.

3.2 În apel avocatului Cojocari Constantin, în numele inculpatului Scoarța Ștefan solicită casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, conform modului stabilit pentru prima instanță prin care Scoarța Ștefan să fie achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a) și i) Cod penal din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În susținerea apelului, avocatul a invocat că:

- prin raportul de expertiză medico-legală nr. 700 s-a constatat că grupa sanguină a decedatului Dima Victor și inculpatului Scoarța Ștefan sunt identice. Petele de sânge de pe ambele pietre, ridicate din fața porții gospodăriei lui Dima Victor și din ograda inculpatului au provenit de la persoană/persoane cu grupa sanguină, nu-i exclus de la Dima Victor;

- în rezultatul cercetărilor efectuate medicii legiști nu au depistat careva urme de sânge pe hainite inculpatului;

- instanța de fond doar a trecut în revistă probele administrate pe caz, dar nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- instanța a admis acțiunea civilă contrar prevederilor art. 219 Cod de procedură penală în lipsa unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia;

- inculpatul atât pe parcursul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetărilor judecătorești a pledat nevinovat la acuzațiile aduse, negând că i-ar fi aplicat careva lovituri lui Dima Victor. Mai mult ca atât, declarațiile făcute de inculpat în legătură cu circumstanțele cazului în care este acuzat, sunt neschimbate pe tot parcursul urmărire penală, precum și în ședința de judecată.

3.3 Avocatului Caracuian Victoria, în numele inculpatului Băluțel Ion a depus recurs, prin care a solicitat recalificarea acțiunilor lui Băluțel Ion conform art. 149 Cod penal și tragerea la răspundere penală a acestuia pentru lipsirea de viață din imprudență a lui Dima Victor, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, non-privative de libertate.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2020, apelul avocatului Cojocari Constantin în numele inculpatului Scoarța Ștefan și al martorului Dima Victor au fost respinse, menținând sentința în privința lui Scoarța Ștefan.

Apelul declarat de avocatul Caracuian Victoria în numele inculpatului Băluțel Ion a fost admis, s-a casat sentința, în partea condamnării inculpatului și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, prin care s-a încetat procesul penal privind tragerea la răspundere penală în baza art. 145 alin. (2), lit. a) și i) Cod penal a inculpatului Băluțel Ion în temeiul că a intervenit decesul acestuia.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, sentința cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, astfel este descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpatului, motivele și consecințele infracțiunii

săvârșite, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, nu s-a găsit temei pentru a da o nouă apreciere probelor respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

Versiunea inculpatului nu are acoperire probatorie, ce combate complet prin împrejurările stabilite și probele administrate în cauză. Nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, cercetate și apreciate în modul cuvenit, au demonstrat cu certitudine participarea acestuia la săvârșirea infracțiunii imputate.

Prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor din articolele 7, 61, 75 și 79 Cod penal, în sentință, fiind cuprinse datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei. Temeiuri pentru aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege nu s-a constatat.

Cu privire la apelul declarat de martorul Dima Victor s-a considerat inadmisibil, dat fiind că, prin prisma prevederilor articolului 401 Cod de procedură penală, acesta nu face parte din categoria persoanelor care pot declara apel. La dosar lipsește actul procedural, potrivit căruia martorul Dima Victor este parte interesată, cu dreptul de a înainta inculpatului pretenții morale. S-a remarcat că în cauză succesoriul părții vătămate Dima Victor este recunoscută Roșca Tatiana, care a participat în cursul procesului penal.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând motivele prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6, 8 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu dispunerea rejudecarea cauzei de către instanța de apel, pe motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivare recurentul a indicat următoarele:

- instanța de apel nu a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, nu a verificat probele obținute în procesul urmăririi penale și în cadrul ședințelor de judecată;

- instanța nu s-a expus prin încheiere asupra cererii părții apărării, prin care s-a solicitat administrarea de noi probe de către instanța de apel și anume dispunerea efectuării expertizei trasiologice;

- neîntemeiat s-a constatat că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. a), i) Cod penal, or în acest sens nu au fost prezentate probe pertinente, potrivit cărora s-ar fi demonstrat săvârșirea infracțiunii de către inculpat;

- instanța a admis acțiunea civilă contrar prevederilor art. 219 Cod de procedură penală în lipsa cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acestuia;

- inculpatul atât la urmărirea penală cât și în cadrul cercetării judiciare nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, mai mult declarațiile făcute de inculpat au rămas neschimbate pe tot parcursul ședinței de judecată;

- în ansamblu probele părții acuzării cercetate în ședința de judecată doar au demonstrat faptul decesului lui Dima Victor și circumstanțele în rezultatul cărora a survenit moartea acestuia;

- acuzarea nu a prezentat nici o probă concludentă și pertinentă, care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate;

Cererea de recurs este o reflectare a solicitărilor menționate în cererea de apel. De asemenea, apărarea descrie fiecare probă prezentată de apărare și acuzator în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești și apreciază critic argumentele instanței de apel vizavi de fiecare probă.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal al instanței de recurs conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele motive.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază de drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererii de recurs depuse de apărătorul Cojocari Constantin, instanța a făcut verificările temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, constatând că hotărârea recurată este conformă legii, fără a prezenta vreo lipsă, care să o afecteze, mai mult ca atât, nu există nici alte motive, neinvocate de recurent, care ar putea fi luate în considerare din oficiu, de natură să răstoarne soluția instanței de apel adoptată pe caz.

În corespundere cu dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent.

Potrivit textului recursului declarat de avocat în care se invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin decizia adoptată corect a menținut sentința atacată.

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înlăptuiește de către instanța de recurs.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de avocat în recursul său, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a recursului se bazează pe aceea că, este inacceptabil faptul că inculpatul, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel nu pentru a fi corectată careva eroare judiciară, ci doar în vederea reaprecierii probelor și redozării pedepsei, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul pentru care aceasta a fost creată. Simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe având un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit. (*a se vedea Ryabykh împotriva Rusiei, nr. 52.854/99, & 52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2003-IX*)

În cererea de recurs, Cojocari Constantin invocă în mod repetat argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel.

Despre faptul că, instanța de apel nu a formulat un răspuns detaliat la fiecare argument avansat de apelant, Colegiul reiterează despre statuările Curții Europene referitoare la exigențele de motivare a unei hotărâri judecătorești, apreciate în coroborare cu echitatea procedurii penale desfășurate împotriva inculpatului, unde

Curtea a evidențiat că efectul art. 6 § 1 din Convenție este, inter alia, de a plasa „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor din dosar, care urmează a fi luate în considerație într-un mod adecvat. Totuși, deși art. 6 § 1 obligă instanțele de a prezenta motive în susținerea hotărârilor sale, norma nu poate fi înțeleasă întru a obliga să fie adus un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 April 1994, §§ 59 și 61, Series A no. 288, și Burg and Others v. France (dec.), ECHR 2003-II*). Extinderea obligației de a motiva poate depinde în special de natura deciziei și urmează a fi apreciată în lumina circumstanțelor fiecărei spețe în parte (*a se vedea Ruiz Torija v. Spain and Hiro Balani v. Spain, hotărâri din 9 decembrie 1994, § 29 și § 27, respectiv, Series A nos. 303-A și 303-B, respectiv, și Helle vs. Finland, 19 decembrie 1997, Reports 1997 VIII, § 55*). Respectiv, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument avansat de părți, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei.

Din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că instanța a dezbătut prin mai multe argumente criticele apelanților ce vizau vinovăția inculpatului.

În primul rând, apărătorul a invocat încălcări procedurale privind neexpunerea prin încheiere a instanței de apel asupra cererii părții apărării, prin care s-a solicitat administrarea de noi probe de către instanța de apel și anume dispunerea efectuării expertizei trasiologice. Conform actelor anexate la dosar este prezentă cererea lui Scoața Ștefan din 29.10.2019 în care se solicită dispunerea expertizei criminalistice (vol- IV, f.d. 106-110). Potrivit procesului- verbal din 09.06.2020 (vol-IV, f.d.148) în prezența inculpatului și apărătorului Cojocari Constantin a fost pus în discuție demersul înaintat și tot în aceeași ședință colegiul a dispus respingerea demersului înaintat de inculpat, prin încheierea din 09.06.2020 contrasemnată de completul de judecată ai instanței de apel, prin urmare se contrazice cu acele prezumții eronate invocate în cerere de recurs (vol-IV, f.d. 157-159).

În al doilea rând apărătorul se referă la trecerea în revistă a probelor examinate în instanța de fond, argumente ce nu coincid cu faptele înregistrate în procesul verbal din 09.06.2020, în cadrul căreia instanța a verificat probele și a întrebat dacă este necesar de a cerceta suplimentar probele, ca urmare apărătorul Cojocari Constantin a solicitat verificarea probelor indicate în proces (vol-IV, f.d. 153). În ședința de judecată nu a fost invocată necesitatea administrării de alte noi probe, precum și n-au fost formulate cereri privind cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță.

În același context, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

De altfel, simplul fapt că pot exista două puncte de vedere distincte cu privire la modul de apreciere a probelor nu este un motiv suficient și plauzibil pentru a dispune rejudecarea unei cauze penale, după cum solicită apărătorul.

Din atare considerente, Colegiul penal nu va analiza și verifica probele administrate în cauză. Mai mult, în cauza deferită judecării nu s-a constatat discrepanța între cele reținute de instanțele de fond în vederea condamnării inculpatului și conținutul real al probelor, sau ignorarea unor aspecte evidente ce ar fi avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect că urmează a fi menținută condamnarea în privința inculpatului de cele incriminate prin rechizitoriu în baza art. 145 alin. (2) lit. a), i) Cod penal, deoarece faptele lui întrunesc toate elementele infracțiunii nominalizate.

De asemenea, instanța de recurs nu vede necesitatea de a dezbate, prin alte argumente, toate alegațiile din această cerere de recurs, deoarece careva temeiuri de casare ex officio Colegiul nu a stabilit.

Cele consemnate supra, evidențiază o dată în plus că instanța de apel a acordat o atenție sporită materialelor acestei cauze, înlăturând justificat și prin argumente temeinice versiunea despre vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat.

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs se va limita de a formula răspunsuri detaliate cu privire la criticele ce țin de pretinsa încălcare a pct. 6), 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întrucât în partea descriptivă a deciziei contestate a instanței de apel se conțin deja răspunsuri argumentate vizavi de chestiunile ridicate de recurent în recursul declarat, răspunsuri pe care le preia instanța de recurs în totalitate.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de avocatul Cojocari Constantin, nu și-au găsit confirmarea.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2020, în cauza penală privind-l pe SCOARȚA Ștefan XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 decembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion